

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība

Juridiskās palīdzības administrācija informē par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanas iespējām, nosacījumiem un kārtību.

Valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietās un noteikta veida administratīvajās lietās (bāriņtiesas lēmuma par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros) var saņemt persona, kura:

- ieguvusi **maznodrošinātas** vai **trūcīgas** personas statusu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, kādā fiziskā persona atzīstama par trūcīgu vai maznodrošinātu;
- **pēkšņi nonākusi** tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas tai liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (stihisku nelaimju, nepārvaramas varas vai citu no personas neatkarīgu apstākļu dēļ);
- atrodas pilnā **valsts vai pašvaldības apgādībā**.

Juridiskās palīdzības administrācija valsts nodrošināto juridisko palīdzību nodrošina līdz galīgā tiesas nolēmuma spēkā stāšanās brīdim:

- **Civillietās** civiltiesiska **strīda risināšanai** ārpus tiesas un tiesā (piemēram, ģimenes tiesību jautājumos par laulības šķiršanu, uzturlīdzekļu piedziņu, saskarsmes kārtības tiesību noteikšanu un tml., darba tiesību jautājumos, mantojuma tiesību jautājumos par testamenta apstrīdēšana un tml., saistību tiesību jautājumos par parāda piedziņu, līgumu atcelšanu un tml., lietu tiesību jautājumos, kā arī dzīvokļu tiesību jautājumos).
- **Administratīvajās lietās:**
 - **bāriņtiesas lēmuma** par bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību pārsūdzēšanas ietvaros;
 - **sarežģītajās administratīvajās** lietās tiesā, personai ar iesniegumu vēršoties tiesā un administrācijai, pamatojoties uz tiesas lēmumu, norīkojot personai juridiskās palīdzības sniedzēju.

Lai saņemtu valsts nodrošināto juridisko palīdzību civillietā vai administratīvajā lietā bāriņtiesas lēmuma pārsūdzībai, administrācijā jāiesniedz aizpildīta valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījuma veidlapa (pieejama: jpa.gov.lv), kurai pievieno dokumenta kopiju, kas apliecina personas tiesības pieprasīt juridisko palīdzību (piemēram, izziņa par trūcīgas vai maznodrošinātas personas statusu), kā arī dokumentu kopijas, kas saistītas ar strīda raksturu un lietas virzību.

- **Kriminālprocesā** personai jāvēršas ar lūgumu pie kriminālprocesa virzītāja (izmeklētāja, prokurora vai tiesneša) ar lūgumu tai nodrošināt aizstāvi vai pārstāvi.

Latvijas valstspiederīgajam (pilsonim vai nepilsonim) pastāv iespēja saņemt finansiālo atbalstu arī juridiskās palīdzības saņemšanai jautājumā par bērna aizgādības tiesību pārtraukšanu vai atņemšanu ārvalstīs.

No 2019.gada 1.janvāra valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība būs pieejama Satversmes tiesas procesā un plašākas palīdzības saņemšanas iespējas būs personām, kuru ienākumi nepārsniedz valstī noteikto minimālās mēnešalgas apmēru, advokātu civilprocesa lietās (tas ir, lietās par kapitālsabiedrību dalībnieku vai akcionāru sapulces lēmumu atzīšanu par spēkā neesošiem un lietās, kas izriet no saistību tiesībām, ja prasības summa pārsniedz 150 000 *euro*).

Vairāk par pakalpojumiem var uzzināt: zvanot uz bezmaksas informatīvo tālruni: 80001801, rakstot uz e-pasts: jpa@jpa.gov.lv vai mājas lapā: www.jpa.gov.lv.

Juridiskās palīdzības administrācijas adrese: Pils laukums 4, Rīga, LV-1050.

Sagatavoja:

Juridiskās palīdzības administrācijas

Juridiskās palīdzības nodrošinājuma nodaļas

Juriskonsulte Zane Greidiņa

Infografika par valsts nodrošināto juridisko palīdzību

Valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība

Tu vari saņemt juridisko palīdzību,

ja:

esi ieguvis maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu (izziņu izsniedz pašvaldības sociālais dienests)

pēkšņi esi nonācis tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību

atrodies pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā (piemēram, sociālās aprūpes iestādē vai brīvības atņemšanas iestādē)

bez maksas informatīvais tālrunis
80001801 (darba laikā)

jautājumos:

(ārpus tiesas un tiesā) piemēram:

ģimenes tiesību jautājumos (laulības šķiršana, uzturīdzekļu piedziņa bērnam vai savam uzturam, uzturīdzekļu palielināšana vai samazināšana, paternitātes noteikšana vai paternitātes pieņēmuma apstrīdēšana, saskarsmeš tiesību noteikšana, pagaidu aizsardzība pret vardarbību u.c.)

dzīvokļa tiesību jautājumos (īres un komunālo pakalpojumu samaksa strīdi, pamatpakalpojumu nenodrošināšana, dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšana un izlikšana no tās u.c.)

zaudējumu un parāda piedziņu strīdos

darba tiesību jautājumos (par atjaunošanu darbā, nesamaksātās darba algas samaksa, kompensāciju piedziņa u.c.)

1 Civillietās

2 Administratīvajās lietās

La! saņemtu Juridisko palīdzību

1 aizpildi veidlapu

Iesniegums valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības pieprasījumam (pieprasījums) (jāpievieno dokumenta kopija, kas apliecina personas tiesības pieprasīt juridisko palīdzību, piemēram, izziņu par trūcīgas vai maznodrošinātas personas statusu un dokumentu kopijas, kas saistītas ar strīda raksturu, lietas virzību utml.)

2 iesniedz JPA

- personīgi
- nosūtot pa pastu vai
- e-pastu, izmantojot drošu elektronisko parakstu ar laika zīmogu

3 gaidi lēmumu

Juridiskās palīdzības administrācija (JPA) izskata pieprasījumu un pieņem lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt. Pieņemot lēmumu par juridiskās palīdzības piešķiršanu, JPA juridiskās palīdzības sniegšanai norīko juridiskās palīdzības sniedzēju

4 saņem palīdzību

noteiktajā datumā, laikā un vietā ierodies pie juridiskās palīdzības sniedzēja uz tikšanos un saņem valsts nodrošināto juridisko palīdzību

!!! **juridisko palīdzību atsaka, ja:**

+ gadījumi, kas noteikti Valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības likuma 6.pantā

1	2	3	4	5	6	7
persona/i - nav piešķirts trūcīgas vai maznodrošinātas personas statuss, - neatrodas valsts vai pašvaldības apgādībā, - nav īpašās situācijās	likumā nav paredzēts nodrošināt juridisko palīdzību (piemēram, citās administratīvajās lietās, krimināllietās, Eiropas Cilvēktiesību tiesā)	persona nav savtaicīgi pieprasījusi juridisko palīdzību	tā attiecas uz prasījumu, kas ir tieši saistīts ar personas saimniecisko darbību	tā ir saistīta ar muitas vai nodokļu jautājumiem	tā attiecas uz prasījumu par goda un cieņas aizsardzību	tā ir saistīta ar morālā kaitējuma atlīdzināšanu, izņemot, kad juridiskās palīdzības sniegšana ir saistīta ar noziedzīga nodarījuma rezultātā cietušajam nodarīta morālā kaitējuma atlīdzināšanu

!!!

Ja valsts nodrošinātā juridiskā palīdzība nepieciešama krimināllietā, Tev jāvēršas pie kriminālprocesa virzītāja - amatpersonas vai tiesas, kas konkrētajā brīdī vada kriminālprocesu